

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 4Csp/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201766
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1622201766.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, o zaplatenie 572,10 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieťa.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 11.8.2022 domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 572,10 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 572,10 € od 10.11.2021 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021, uzavretej medzi postupcom Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 00 686 930 (ďalej tiež len „Tatra banka, a.s.“) a žalobkyňou, postúpil postupca žalobkyňi pohľadávku voči žalovanej. V tejto súvislosti uviedla, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 23.6.2010 zmluvu, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Podmienky čerpania prostriedkov, ich splácania a podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalovaná i napriek opakovaným výzvam postupcu neplnila pohľadávku riadne a včas, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. Pohľadávka žalobkyne predstavovala ku dňu postúpenia sumu 572,10 € pozostávajúcu z istiny. Keďže žalovaná následne neuhradila žiadnu sumu, zároveň ide aj o žalovanú sumu. Žalobkyňa si zároveň uplatnila aj úroky z omeškania počnúc dňom 10.11.2021, t.j. dňom nasledujúcim po postúpení pohľadávky.

2. V podaní doručenom súdu dňa 18.10.2022 žalobkyňa okrem iného doplnila, že žalovaná uzavrela dňa 23.6.2010 s Tatra bankou, a.s. Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu. Súčasťou zmluvy bolo aj poskytnutie voliteľného prečerpania žalovanej na uvedenom bežnom účte vo výške 100 € za podmienok uvedených v zmluve, všeobecných obchodných podmienkach a obchodných podmienkach. Uviedla, že z podkladov v konaní jednoznačne vyplýva, že v zmluve absentovala dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú, ako je to v bežnej spotrebiteľskej úverovej zmluve. Na predmetný vzťah tak nemožno aplikovať § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Dňa 6.7.2020 vyzvala Tatra banka, a.s. žalovaného na úhradu sumy 36,97 €, ktorá predstavovala nepovolené prečerpanie na účte. V uvedenej výzve mal žalovaný stanovenú lehotu maximálne 5 kalendárnych dní na plnenie. Po uplynutí tejto lehoty sa stal dlh v zmysle § 563

Občianskeho zákonníka splatným, teda najskôr dňa 12.6.2020. Pre úplnosť uviedla, že nedisponuje doručenkou alebo podacím hárkom k výzve zo dňa 6.7.2020.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

4. V prejednávanej veci súd nariadil pojednávanie na 6.3.2024, na ktoré predvolal strany sporu. Žalovanej bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 20.2.2024 s použitím fikcie doručenia. Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila a svoju neprítomnosť na ňom nijako neospravedlnila. Žalobkyni bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 8.2.2024. Podaním doručeným súdu dňa 29.2.2024 právna zástupkyňa žalobkyne požiadala súd, aby v záujme hospodárnosti konania a s prihliadnutím na skutkový a právny stav veci rozhodol o žalobe na základe predložených dôkazov, bez osobnej účasti sporových strán. Vychádzajúc z uvedeného súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti strán sporu, pojednávanie otvoril, vec prejednal a rozhodol.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 23.6.2010 Tatra banka, a.s. a žalovaná uzavreli Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu. V rámci uvedenej zmluvy uzavrela žalovaná s Tatra bankou, a.s. aj zmluvu o úvere formou voliteľného prečerpania, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový rámec vo výške 100 € na jej bežnom účte, pri úrokovej sadzbe 15,50 % ročne. Zmluva sa uzatvorila na dobu neurčitú. Zároveň sa dohodlo, že ustanovenia tejto úverovej zmluvy zostávajú v platnosti počas celej doby trvania pohľadávky banky z voliteľného prečerpania až do jej úplného splatenia. Konečná splatnosť voliteľného prečerpania sa dohodla ku dňu podania žiadosti o zrušenie bežného účtu majiteľa, resp. deň podania žiadosti o zrušenie balíka služieb na účte, ktorý obsahuje produkt voliteľné prečerpanie, resp. deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru na bežný účet majiteľa. Taktiež sa dohodlo, že v prípade, ak banka využije svoje právo uvedené v čl. IV bod 1.6. Obchodných podmienok balíkov služieb Tatra banky, a.s. – pre fyzické osoby k bežným účtom v EUR (ďalej len „OP“) a dôjde k zníženiu, resp. k zrušeniu voliteľného prečerpania, banka má právo požadovať okamžité splatenie svojej splatnej pohľadávky a majiteľ účtu je povinný túto zosplatenú pohľadávku zaplatiť aj pred dňom konečnej splatnosti, a to bezodkladne a v plnej výške.

7. Podľa článku IV. bod 7 OP, veriteľ má právo kedykoľvek počas existencie povoleného prečerpania na účte samostatne a podľa vlastného uváženia prehodnotiť výšku úverového rámca a následne ju zvýšiť, znížiť, resp. zrušiť, pričom po prehodnotení vychádza najmä z podmienok definovaných v bodoch 2 až 6 tohto článku.

8. Podľa článku II. bod 2.5.1. Všeobecných obchodných podmienok Tatra banky, a.s. (ďalej len „VOP“), banka je oprávnená svoje pohľadávky voči klientovi zúčtovať na ťarchu jeho účtu, a to aj v prípade, ak na účte klienta nie je dostatok peňažných prostriedkov a zúčtovaním na ťarchu účtu sa účet dostane do nepovoleného prečerpania alebo v prípade, ak sa účet už v nepovolenom prečerpaní nachádza a zvýši sa tým rozsah nepovoleného prečerpania.

9. Podľa článku II. bod 2.5.2. VOP, klient je povinný nepovolené prečerpanie na účte vyrovnať. Banka je oprávnená vyzvať klienta na vyrovnanie nepovoleného prečerpania, a to aj písomne, pričom určí lehotu na jeho vyrovnanie.

10. Tatra banka, a.s. v liste zo dňa 6.7.2020 označenom ako „Výzva na zaplatenie“ upozorňovala žalovanú, že ku dňu 4.7.2020 neevidovala úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na jej bežnom účte vzniknutého jej 30.5.2020. Touto cestou ju vyzývala na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 36,97 € a to bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Upozorňovala ju, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v lehote zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte a využije všetky zákonné prostriedky na vymoženie pohľadávky. Taktiež ju upozorňovala, že jej zároveň môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na 0 € a požiadať ju o splatenie voliteľného prečerpania (vrátane nepovoleného prečerpania) na jej účte. Žalobkyňa však nedoložila žiaden dôkaz na preukázanie toho, že Tatra banka, a.s. doručila uvedený list do dispozičnej sféry žalovanej.

11. Dňa 9.11.2021 uzavrela Tatra banka, a.s. ako postupca a žalobkyňa ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom z prílohy k tejto zmluve vyplýva, že predmetom postúpenia bola aj pohľadávka, ktorú si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanej v tomto konaní.

12. V liste zo dňa 12.11.2021 Tatra banka, a.s. oznamovala žalovanej, že predmetná pohľadávka vo výške 572,10 € bola na základe spomínanej zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená na žalobkyňu.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 1 ods. 4 ZoSÚ, na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

19. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Podľa § 10 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

a/ podľa § 9 ods. 2 písm. a/, b/, d/, f/, g/, i/ a w/,

b/ povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,

c/ výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

23. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a/ ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b/ prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi Tatra bankou, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného (povoleného) prečerpania, na základe ktorej bolo žalovanej poskytnuté voliteľné prečerpanie vo výške 100 €, splatné na požiadanie. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže Tatra banka, a.s. pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

28. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Vo všeobecnosti platí, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitimovaný je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

29. Žalobkyňa si v konaní uplatňovala voči žalovanej istinu 572,10 € s príslušenstvom titulom neuhradenej pohľadávky z voliteľného (povoleného) aj z nepovoleného prečerpania (voliteľné prečerpanie bolo totiž dohodnuté len do výšky 100 €). Žalobkyňa svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto

spore vyvodzovala zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021 uzavretej medzi Tatra bankou, a.s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom, v spojení s prílohou k tejto zmluve, na základe čoho malo k 9.11.2021 dôjsť taktiež k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobkyňu.

30. Postúpenie pohľadávky je upravené v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. V posudzovanej veci však predmetom postúpenia bola pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, takže na jej platné postúpenie museli byť splnené aj podmienky uvedené v § 17 ods. 1 ZoSÚ. Súd v tejto súvislosti skúmal, či v danom prípade bol splnený predpoklad uvedený pod písm. b/ tohto ustanovenia, t.j. či postupovaná pohľadávka bola splatná.

31. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že v danom prípade nebolo dohodnuté plnenie v splátkach, preto je vo veci treba aplikovať § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala. Poukazovala na to, že dňa 6.7.2020 Tatra banka, a.s. vyzvala žalovanú na úhradu sumy 36,97 €, ktorá predstavovala nepovolené prečerpanie na účte. V tejto výzve mala žalovaná stanovenú lehotu maximálne 5 kalendárnych dní na plnenie. Dlh sa stal splatným v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka po uplynutí tejto lehoty. Súd zdôrazňuje, že uvedené skutkové tvrdenia žalobkyne sa týkajú jednej z podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (splatnosti pohľadávky), žalobkyňa preto zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadne preukázania týchto skutkových tvrdení, a to i napriek tomu, že žalovaná ich v konaní nepoprela (mutatis mutandis nižšie citovaný judikát R 6/2022).

32. V uvedenej výzve adresovanej žalovanej Tatra banka, a.s. uvádza, že k 4.7.2020 neeviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na predmetnom bežnom účte žalovanej č. 2919858810, že prečerpanie vzniklo 30.5.2020 a k 4.7.2020 bola výška dlžnej sumy 36,97 €. Tatra banka, a.s. v tomto liste vyzýva žalovanú na úhradu tejto sumy bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Zároveň upozorňuje žalovanú, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte a že taktiež jej môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na nulu a požiadať ju o splatenie voliteľného prečerpania (vrátane nepovoleného prečerpania) na jej účte.

33. V danom prípade z obsahu predmetnej zmluvy o úvere poskytnutého formou voliteľného (povoleného) prečerpania vyplýva, že konečná splatnosť voliteľného prečerpania sa dohodla ku dňu podania žiadosti o zrušenie bežného účtu majiteľa, resp. dňu podania žiadosti o zrušenie balíka služieb na účte, ktorý obsahuje produkt voliteľné prečerpanie, resp. dňu poskytnutia iného typu kontokorentného úveru na bežný účet majiteľa. Keďže žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by nastala niektorá z uvedených skutočností majúca za následok konečnú splatnosť pohľadávky Tatra banky, a.s. z voliteľného prečerpania (takéto skutočnosti žalobkyňa ani len netvrdila), je zrejmé, že konečná splatnosť pohľadávky Tatra banky, a.s. z voliteľného prečerpania v posudzovanej veci nenastala. V zmysle predmetnej zmluvy o úvere však bola Tatra banka, a.s. oprávnená požadovať okamžité splatenie svojej pohľadávky z voliteľného prečerpania aj pred dňom konečnej splatnosti, a to v prípade, ak dôjde k zníženiu alebo zrušeniu voliteľného prečerpania zo strany banky (k tomu porovnaj článok III. bod 7 OP; poznámka súdu – v zmluve označený článok IV. bod 6 OP súd považoval len za zrejmu nesprávnosť, keďže taký bod OP ani neobsahujú). Žalobkyňa však v konaní nepreukázala, že došlo k zníženiu, resp. zrušeniu voliteľného prečerpania bankou a že následne Tatra banka, a.s. vyzvala žalovanú na úhradu celej pohľadávky z voliteľného prečerpania. List Tatra banky, a.s. zo 6.7.2020 zjavne nie je takouto výzvou, keďže sa v ňom iba upozorňuje na možnosť banky žiadať žalovanú o splatenie voliteľného prečerpania (vrátane nepovoleného prečerpania) v prípade, ak žalovaná dlžnú sumu z nepovoleného prečerpania v stanovenej lehote neuhradí. Tento list je podľa svojho obsahu len výzvou na zaplatenie nepovoleného prečerpania vzniknutého ku dňu 4.7.2020 vo výške 36,97 €. Keďže žalobkyňa ani tu ničím nepreukázala, že predmetný list bol doručený žalovanej, uvedený list nemohol mať vo vzťahu k žalovanej účinky výzvy v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka (k tomu porovnaj § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde) na zaplatenie v tom čase aktuálnej sumy nepovoleného prečerpania a už vôbec nie celej istiny žalovanej v tomto konaní. Z rovnakého dôvodu nemohol mať tento list za následok ani ukončenie zmluvného vzťahu medzi Tatra bankou, a.s. a žalovanou. Na základe uvedeného možno konštatovať,

že predmetná pohľadávka Tatra banky, a.s. voči žalovanej z voliteľného (povoleného) a nepovoleného prečerpania nebola ku dňu uzavretia spomínanej zmluvy o postúpení pohľadávok splatná.

34. Postúpenie predmetnej pohľadávky voči žalovanej z Tatra banky, a.s. na žalobkyňu bolo preto pre rozpor s § 17 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ absolútne neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka).

35. So zreteľom na to, že veriteľom pohľadávky v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok bola Tatra banka, a.s., teda banka, na platné postúpenie pohľadávky na žalobkyňu bolo taktiež nevyhnutné splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd v tejto spojitosti poukazuje na judikát R 60/2018, z ktorého právnej vety vyplýva, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. V odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd zdôraznil, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

36. Súd na tomto mieste poukazuje taktiež na právnu vetu judikátu R 6/2022, v ktorej sa uvádza: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“ Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 29.11.2022 sp. zn. 3Co/84/2021 vychádzajúc z uvedenej právnej vety skonštatoval, že postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť, ale i preukázať, že pred postúpením bola predmetná pohľadávka splatná, že banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient i napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoľáva, nakoľko v takom prípade sa ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 C.s.p. a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 246/2019).

37. Žalobkyňa v konaní len všeobecne (bez akejkoľvek bližšej konkretizácie) tvrdila, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Súd však už vyššie skonštatoval, že predmetná pohľadávka v čase postúpenia nebola splatná. Je teda zrejmé, že v danom prípade nebola splnená hneď prvá zákonná podmienka pre postúpenie pohľadávky. Aj keby bola žalovaná pohľadávka z voliteľného (povoleného) aj nepovoleného prečerpania splatná, žalobkyňa ničím nepreukázala, že by pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky Tatra banka, a.s. písomne vyzvala žalovanú na úhradu tejto pohľadávky.

38. Súd v súvislosti s písomnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.3.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom dovolací súd v rámci riešenia dovolacej otázky „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, dospel k záveru, že: „Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 27.10.2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 skonštatoval neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. ohľadne tejto dovolacej otázky s poukazom na to, že už bola vyriešená v spomínanom uznesení sp. zn. 2Cdo/266/2020. Žalobkyňa v iných veciach zvykne v tejto súvislosti poukazovať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.1.2022 sp. zn. 8Cdo/169/2020. Tento jej poukaz je ale nenáležitý, keďže v uvedenom rozhodnutí dovolací súd právnu otázku „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“ neriešil. Dovolací súd tu iba v rámci skúmania, či nedošlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces, ohľadom námietky nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie dovolateľky stručne poukázal na závery, ku ktorým dospeli oba nižšie súdy.

39. Vychádzajúc zo záverov uvedených v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 je zjavné, že v okolnostiach prejednávanej veci za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať list Tatra banky, a.s. zo dňa 6.7.2020, ktorého prvoradým cieľom bolo dosiahnutie splatnosti sumy nepovoleného prečerpania vo výške 36,97 € v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka. V žiadnom prípade sa tu nejedná o výlučnú a samostatnú výzvu banky tak, ako to v zmysle spomínaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to ani vo vzťahu k sume 36,97 €. Navyše, v konaní nebolo preukázané ani doručenie uvedeného listu žalovanej. So zreteľom na to, že žalobkyňa v konaní nepreukázala splatnosť postupovanej pohľadávky, ani existenciu písomnej výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, možno konštatovať, že neboli splnené všetky zákonné podmienky vyplývajúce z uvedeného ustanovenia pre postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobkyňu, čo predstavuje dôvod neplatnosti tohto postúpenia v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na neplatnosť postúpenia predmetnej pohľadávky nie je daná ani aktívna vecná legitímácia žalobkyne v tejto veci. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

40. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Žalovaná síce mala v konaní plný úspech, keďže žaloba bola zamietnutá, súd jej však nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a/ sa týkajú procesných podmienok,

b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálné príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).